

Sekä että

Taas on vietetty itsenäisyyspäivää. Kukin tahollaan. Liikuttavimpina juhlina ovat aina mieleen jääneet paikalliset ja tuttujen tekemät, joista yhteen taas tänäkin vuonna sain osallistua. Teeveen töllötykset jäivät onneksi vähemmälle.

Mutta nyt toisenlaiseen juhlaan.

Puolustusvoimain itsenäisyyspäivän paraati osui tällä kertaa lähistölle Lohjalle, jossa marssijat ja katselijat palelivat kirpeässä pakkasessa. Puolustusvoimain komentaja Juhani Kaskeala piti tavan mukaan puheen, jonka eräs kappale pani heti miettimään.

Kaskeala sanoi, että Euroopassa on vain kolme maata, jotka ovat katkeamatta säilyttäneet sekä itsenäisyytensä että demokratiansa yhtä kauan kuin Suomi. Sitten hän mainitsi ne kolme muuta eli Britannian, Ruotsin ja Sveitsin. Ja vain Suomi ja Britannia ovat joutuneet taistellen turvaamaan kansalliset perusarvonsa.

No, amiraalin taustajoukot olivat varmaan tarkistaneet tilastot. Mutta silti täytyi kotonan vähän ruveta penkomaan. Eikö edes syrjäinen Islanti? Ei. He yrittivät vuonna 1918, mutta itsenäisyys onnistuttiin ottamaan vasta toisen maailmansodan aikana.

Eikä edes kansalliseen itsetuntoonsa tukehtuva Ranska, joka joutui nöyryyttävästi natsien miehittämäksi. Perinteiset sivistysvaltiot Espanja, Italia ja Kreikka surkastuivat diktaattoriensa ikeissä, ja maiden kansalaiset potevat vieläkin alemmuutta muuttaman vuosikymmenen takaisista ajoista.

Amiraalin sanojen valinta, sekä itsenäisyytensä että demokratiansa, on pirullisen taitava. Sekä että. Siis ehdottomasti molemmat. Se tosiasia juuri pudottaa monta joukosta.

Suomen asemasta voidaan kyllä spekuloida. Hangon ja Porkkalan vuokrakaudet arveluttavat. Eritoten Porkkalan kohdalla ulkomailla apikoitiin, voiko valtiota pitää itsenäisenä ja riippumattomana, jos vieras valta pitää tukikohtaa parinkymmenen kilometrin päässä maan pääkaupungista.

Ja sitten myöhemmin, säilyikö Suomi todella riippumattomana Neuvostoliiton pahimman paineen aikana. Ainakin muodollisesti säilyi. Ja toipui siitä prässistä nopeasti ja ilman vaurioita.

Nyt tuntuu surkealta, että eräät Euroopan Unionin vastustajat vetoavat tuohon lähimenneisyyden painostavaan aikaan pelotellessaan ihmisiä itsenäisyyden menettämisellä. Kuusi- ja seitsemänkymmentäluvuilleko halutaan? Kaivataanko poliittista ja taloudellista epävakautta, suomettumisen aikaa, josta muut eurooppalaiset nälkivät. Onko muistimme niin lyhyt?

Hyviäkin uutisia kiirii. Asevelvollisuuden suosio kasvaa. Vain noin kaksi prosenttia ikäluokasta valitsee siviilipalvelun. Luku rupeaa olemaan jo uskottavuudenkin kannalta liian pieni. Ei löydy siis mitään syytä puuttua asiaan eikä ainakaan vaikeuttaa sellaista valintaa.

pajen